

Bryssel den 15 september 2025
(OR. en)

12800/25

RECH 384

NOT

från: Rådets generalsekretariat

till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: *Förberedelser inför rådets möte (konkurrenskraft: inre marknaden, industri, forskning och rymdfrågor) den 29–30 september 2025*

Horisont Europa-paketet: ramprogrammet för forskning och innovation
2028–2034

a) Ramprogrammet och dess regler för deltagande och spridning

b) Särskilt program för genomförande av Horisont Europa

– Riktlinjedebatt

För delegationerna bifogas ordförandeskapets not om **EU:s forskning och innovation avseende dubbla användningsområden, säkerhet och försvar** inför riktlinjedebatten i rådet

(konkurrenskraft) den 30 september 2025.

**EU:S FORSKNING OCH INNOVATION AVSEENDE DUBBLA
ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN, SÄKERHET OCH FÖRSVAR**

Forskning och innovation intar en allt mer central plats när det gäller att forma Europas framtid. I det rådande geopolitiska läget har det blivit allt mer tydligt att det finns ett behov av forskning och innovation avseende dubbla användningsområden och eventuellt med tonvikt på försvarstillämpningar. Den förvärrade hotbilden och de nya geopolitiska utmaningarna har understrukt behovet av ett handlingskraftigt Europa. Liksom andra globala aktörer måste Europa frigöra forskningens och innovationens fulla potential och utforska sätt att utnyttja synergier mellan civil och försvarsrelaterad forskning och innovation.

Förslaget till nästa Horisont Europa-program, som antogs av Europeiska kommissionen den 16 juli, inrymmer möjligheten att finansiera projekt med dubbla användningsområden och med tonvikt på försvarstillämpningar inom ramen för Europeiska innovationsrådets Accelerator-program. Även om förslaget ännu inte utarbetats i detalj, innebär detta ett skifte i fråga om omfattning i förhållande till det nuvarande ramprogrammet.

Förslaget är i linje med de rekommendationer som ges i rapporten från Manuel Heitors högnivågrupp med titeln *Align, Act, Accelerate. Research, Technology and Innovation to boost European Competitiveness* (inte översatt till svenska) från september 2024. Man bör, enligt rapportens slutliga rekommendation, anamma de dubbla användningsområdena som en oundviklighet genom att utnyttja dem i båda riktningarna.

Enligt högnivågruppens synsätt står det ideala tillvägagångssättet inte att finna i ett strikt fasthållande vid uppdelningen mellan civil forskning och forskning avseende dubbla användningsområden, varför en sådan indelning inte bör användas som vägledande princip i ett europeiskt sammanhang. I rapporten angavs två huvudsakliga skäl för denna ståndpunkt. För det första kan nästan all forskning, utveckling och innovation, i kraft av sin allmänna utbredning, sägas ha ”dubbla användningsområden” (t.ex. internet, AI, mobiltelefoner, drönare och robotar). För det andra kan nästan varje forskningsområde, på grund av de väldigt allmänna och genomgripande krav som ställs på varje modern krigsmakt, per definition sägas ha ”dubbla användningsområden” (t.ex. hälso- och sjukvård, näring och mänsklig prestation).

Högnivågruppen anförde slutligen ett ekonomiskt argument, nämligen att den ekonomiska fredsvinsten från ländernas minskade militärutgifter nu är ett minne blott och att utmaningen för europeisk forskning, utveckling och innovation består i förverkligandet av en ny innovationsvinst från den oundvikliga ökningen av militärutgifterna.

Möjliggörandet av projekt med dubbla användningsområden och eventuellt med tonvikt på försvarstillämpningar inom ramprogrammet är en känslig fråga. Det är därför nödvändigt att noga beakta en rad aspekter, som till exempel möjliga konsekvenser, nya aktörer som deltar i projekten, hanteringen av känsliga uppgifter, samarbetet med tredjeländer samt säkerhetsaspekterna, av förslaget att inkludera projekt med dubbla användningsområden och med tonvikt på försvarstillämpningar i nästa Horisont Europa-program.

I detta sammanhang uppmanas ministrarna med ansvar för forskning att dela med sig av sina tankar kring följande centrala frågor:

1. Vilka möjligheter rymmer denna nya strategi, enligt din mening, när det gäller att ytterligare stärka och förbättra Europas konkurrenskraft och resiliens?
2. Vilka känsliga aspekter måste vi beakta när vi breddar ramprogrammet?
3. Hur bör man gå tillväga för att stödja projekten med dubbla användningsområden och projekten med tonvikt på försvarstillämpningar under hela det kommande Horisont Europa-programmets livslängd?
